

Forskningsberetning 1999

1. Mål

Tøjhusmuseet har ligesom i 1998 haft to mål for forskningsindsatsen i 1999. For det først at skabe gode vilkår for de igangværende individuelle forskningsprojekter, der dels skal imødekomme museets målsætning om, at der fremover arbejdes med et bredt forsvarshistorisk perspektiv inden for forskning, formidling og indsamling, og dels de enkelte medarbejderes muligheder for at kvalificere sig til stillinger som seniorforsker eller seniorrådgiver inden for stillingsstrukturen. For det andet at forberede projekter, udgivelser og aktiviteter, der både på kort og på lang sigt kan styrke museets forskning.

2. Resultater

Tøjhusmuseets forskningsindsats har i 1999 været koncentreret om tre projekter:

"Den hvervede soldat i Danmark 1774-1803", "Det tyske invasionsforsvar i Danmark 1940-1945" og "Taktik, strategi og våbenbrug i dansk middelalder ca. 1241-1385." Sidstnævnte projekt er i februar 1999 blevet nedprioriteret, fordi den pågældende medarbejder har valgt ikke at lade sig vurdere til en stilling som seniorforsker/rådgiver i stillingsstrukturen. De to andre projekter er som planlagt endnu ikke afsluttede.

De øvrige igangværende forskningsprojekter har været nedprioriterede for at tilgodese museets øvrige opgaver. Det drejer sig om "Dansk forsvarsplanlægning 1848-1872", "Tredivernes hærofficerer i opposition til velfærdsstatens pacifistiske forsvarsideal", " F-16 - Fighting Falcon. De første 20 år i Flyvevåbnet" , "Dienstgruppe Dänemark" og "Det danske forsvars historie. Hvad er det?"

Herudover har museet arbejdet videre med to forskningsbaserede indsamlingsprojekter: Den danske hærs indsats i Ex-jugoslavien og F-16 fly. Museet har desuden påbegyndt planlægningen af en forskningsbaseret permanent udstilling - indledningsvis i form af en særudstilling som forløber herfor, se museets forskningsplan 1998-2001 for nærmere beskrivelse af projekterne.

3. Forventninger til forskning år 2000

Museet forventer, at de igangværende større projekter "Den hvervede soldat i Danmark 1774-1803" og "Det tyske invasionsforsvar i Danmark 1940-1945" afsluttes henholdsvis i februar og april i år. Derudover regner museet med, at indsatsen for at kvalificere museets videnskabelige personale til seniorforsker eller seniorrådgiver stillinger fortsættes gennem de planlagte projekter. Endvidere forventes det, at museets forskningsbaserede indsamlings- og udstillingsprojekter for alvor kommer i gang i år.

4. Anvendte midler til forskning 1999

Museet har i 1999 anvendt 645.601 kr. på forskning ud af bruttoudgifter på 12.4 millioner svarende til 5,2 %.

Af disse midler har Tøjhusmuseet bidraget med 27.710 kr. til ph.d.-projekt "Den hvervede soldat i Danmark 1774-1803", resten af projektet er finansieret af Kulturministeriet, og til

ph.d.-projektet "Det tyske invasionsforsvar i Danmark 1940-45" har museet bidraget med 17.132 kr., resten af projektet er eksternt finansieret.

Den interne finansiering fordeler sig på:

løn	301.000
apparatur, rejser mv	16.077
publikationer	202.174
drift (annuum + overhead)	126.350
i alt	645.601

Monografier

Michael Mortensen: "Dansk artilleri indtil 1600". Kbh. 1999. (Bogudgivelsen er en omredigeret ph.d.-afhandling fra 1996)

Hans Henrik Appel: "Tinget, magten og æren". Studier i sociale processer og magtrelationer i et jysk bondesamfund. Disputats udgivet 1999. Projekt påbegyndt som ph.d.-afhandling i 1993.

Ole L. Frantzen, Michael H. Mortensen, Niels M. Probst og Sven E. Thiede: "Dansk søartilleri 1400-2000". Kbh. 1999.

Artikler

Ole L. Frantzen : " Coastal Defence Fortifications in Denmark 1801 - 1814 and the Military Role of the Citadel". Artikel i Europa Nostra. La Défense Militaire des Voies Navigables. The Military Defence at Waterways. En Bulletin 51 - 1999

Ole L. Frantzen: "Svenske støbejernskanoner i dansk tjeneste 1660-1814." Artikel i Athena och Ares. Till minne av vännen och kollegan Bengt M. Holmquist. Statens Forsvarshistoriska Museer. Skrift nr. 3. Borås 1999.

Ole L. Frantzen: " Forladeartilleriets klassiske periode 1660-1860". Artikel i Ole L. Frantzen m.fl.: "Dansk søartilleri 1400-1600". Kbh. 1999.

Vibeke Enevoldsen: Konferencerapport "Ethiske dilemmaer, når krig formidles for børn". Rapport fra Dialogkonference på Tøjhusmuseet 1998.

5. Status over forskningsformidling 1999

a. Videnskabelig formidling

	antal
a.1. Gæsteforelæsninger, videnskabelige foredrag	4

a.2. Anmeldelser i videnskabelige tidsskrifter	2
a.3. Hverv som redaktør eller tilsynsførende	0
a.4. Medlemskab af bestyrelser for videnskabelige selskaber, foreninger o.lign.	0
a.5. Deltagelse i styregrupper, videnskabelige udvalg, råd og bedømmelsesudvalg	0

b. Folkelig formidling

	antal
b.1. Foredrag ved Folkeuniversitetet, Foreninger, radio, TV	14
b.2. Aviskronikker, småstykker	3
b.3. Trykte leksikonartikler	>30

6. Status for forskningsmiljø

I løbet af 1999 blev der anvendt følgende antal årsværk til forskning af museets medarbejdere:

navn	årsværk	stilling
Ole L. Frantzen	0,10	direktør
Jens Carl Kirchmeier-Andersen	0,15	overinspektør
Kay Søren Nielsen	0,17	museumsinspektør
Vibeke Enevoldsen	0,10	museumsinspektør, forskerstilling
Jens Ole Christensen	0,17	museumsinspektør, forskerstilling
Hans Henrik Appel	0,01	museumsinspektør, seniorforsker
Thomas Pedersen	0,00	museumsinspektør, forskerstilling
Karsten Skjold Petersen	orlov	museumsinspektør, forskerstilling 1)
Jørgen Walseth	0,00	museumsinspektør 2)
Peter G. Johnsen	0,05	museumsinspektør 3)

1) Museumsinspektør Karsten Skjold Petersen er i gang med et ph.d-stipendium finansieret af Kulturministeriet/Forskerakademiet, hvorfor hans forskning ikke er indregnet i museets årsværksforbrug.

2) Jørgen Walseth er nyansat pr. 1.8.1999 i en VIP/TAP- stilling

3) Peter G. Johnsen har været ansat jan.-marts som vikar for Hans Henrik Appel

Ph.d.-studerende Jens Andersen er delvist finansieret af (50.000 kr) og knyttet til museet. Øvrige midler er primært tilvejebragt af MuseumsCenter Hanstholm og Odense Universitet.

Erhvervede grader i 1999: Doktorgrad